

Udenrigsministeriets Side foretrukket at søge tilvejebragt en enkelt kortfattet Venskabs-, Bosættelses- og Handelstraktat, og i Begyndelsen af 1930 blev der gennem den hollandske Chargé d'Affaires i Teheran indledet Forhandlinger paa Basis af et af Udenrigsministeriet udarbejdet Traktatudkast.

Fra persisk Side ønskede man visse Ændringer i det danske Udkast og udarbejdede et Modforslag. Forskellige Forhold bevirkede imidlertid, at Sagen paa dette Tidspunkt (Sommeren 1930) foreløbig maatte stilles i Bero.

I den siden da forløbne Tid har der fundet en væsentlig Udvidelse af Forbindelsen mellem Danmark og Persien Sted, efter at danske Ingeniører i vidt Omfang er blevet knyttet til omfattende persiske Jernbaneanlæg. Desuden har der i de senere Aar kunnet spores en voksende Interesse i danske Eksportkredse for det persiske Marked.

Under disse Omstændigheder ønskede man fra Udenrigsministeriets Side at benytte Oprettelsen af et dansk Gesandtskab i Teheran i Slutningen af 1933 til en snarlig Genoptagelse af Traktatforhandlingerne.

Paa Basis af det persiske Modforslag af 1930 udarbejdedes et dansk Modforslag, som under Gesandtens Tiltrædelsesbesøg i Teheran forelagdes den persiske Regering og i alt væsentligt akcepteredes af denne, hvorefter den som Bilag aftrykte Venskabs-, Bosættelses- og Handelstraktat med dertil hørende Slutprotokol kunde undertegnes i Teheran den 20. Februar 1934.

Art. I indeholder en almindelig gensidig Freds- og Venskabsforsikring.

Art. II tilsikrer Parternes diplomatiske og konsulære Repræsentanter de sædvanlige Privilegier efter Folkeretten og bestemmer, at der iøvrigt paa dette Omraade skal gælde Mestbegunstigelse.

Art. III hjemler Ret til Ansættelse af Konsuler paa de Pladser, hvor der i Almindelighed gives Konsuler Adgang til at residere.

I *Slutprotokollen* foreskrives det derhos, at de skal have opnaaet Exekvatur fra Opholdslandets Regering, forinden de kan udøve deres konsulære Funktioner, og at et meddelt Exekvatur i Overensstemmelse med Folkerettens almindelige Regler ensidigt kan tilbagekaldes.

Art. IV handler om Statsborgernes Adgang til den anden Parts Omraade og indeholder Tilsagn om, at de skal modtages

der og behandles i Overensstemmelse med Folkerettens almindelige Regler, nyde Retsbeskyttelse og — under Iagttagelse af den gældende Lovgivning — kunne indrejse, opholde sig, bosætte sig og forlade nævnte Omraade.

Der sker dog ikke herved nogen Indskrænkning i Parternes Adgang til at udfærdige Forskrifter om Pas, til at regulere eller forbyde Indvandring og til at fastsætte Bestemmelser med Hensyn til udenlandske Arbejderes Adgang til at ernære sig ved Haandværk. Endvidere forbeholder Parterne sig at kunne nægte den anden Parts Statsborgere Ret til at opholde sig i Landet enten i Kraft af Retskendelse, af Hensyn til Statens Sikkerhed eller den offentlige Orden eller af Grunde vedrørende den offentlige Fattigforsørgelse, eller endelig af sundheds- eller sædelighedspolitimæssige Grunde.

Art. V indeholder yderligere Bestemmelser om Statsborgernes Rettigheder i det andet Land. Der indrømmes i 1. Stk. Mestbegunstigelse i Henseende til Bosættelse, i Forbindelse med Ret til at udøve enhver Næring, der ikke er forbeholdt Landets egne Borgere eller er Genstand for Statsmonopol eller Koncession; endvidere er undtaget Kolportage.

Der tilsikres dernæst i 2. Stk. Mestbegunstigelse i Henseende til Beskatning og i 3. Stk. Fritagelse for Tvangslaan etc. og Krigskontributioner samt for personlig Militærtjeneste og for Afgifter, der træder i Stedet herfor. I Henseende til militære Rekvisitioner fastsættes Mestbegunstigelse.

Der stipuleres endvidere i 4. Stk. Mestbegunstigelse med Hensyn til Adgangen til at erhverve, besidde og disponere over fast Ejendom og Løsøre; fri Adgang til at udføre den saaledes erhvervede Ejendom samt Mestbegunstigelse paa det her omhandlede Omraade med Hensyn til Skatter, Afgifter og Indskrænkninger.

Ifølge 5. Stk. skal Ekspropriation af de nævnte Ejendele kun kunne ske paa de Vilkaar og mod saadan Erstatning, som Stedets Lovgivning foreskriver for den mest begunstigede Nations Statsborgere.

Ved 6. Stk. fastslaaes det, at Husundersøgelser kun skal kunne finde Sted paa de Vilkaar og under de Former, som Loven foreskriver for Landets egne Borgere, ligesom Undersøgelse af der beroende Bøger, Papirer og Regnskaber kun kan ske paa de Vilkaar og i de Former, der er foreskrevet.

I 7. Stk. foreskrives Nationalbehandling i alt, hvad der angaar Lovenes og Domstolenes Beskyttelse for Person, Ejendom,